

Advies 2 Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) Hilversum, 23-02-2016

Betreft: Stedenbouwkundige visie Stationsgebied Hilversum (OKRA 24-09-2015)

Inleiding.

Aanleiding tot de opdracht voor een vernieuwde visie op het stationsgebied is ingegeven door de bevinding dat het gebied weinig aantrekkelijk, onveilig en onvoldoende georiënteerd op het centrum is. Het UWV-pand en het busstation met bufferende bussen worden beleefd als sta in de weg. Er is behoefte aan een goede verbinding Station – Binnenstad, een transformatie naar een plein dat kan functioneren als de ontvangst- en vertrekkamer van Hilversum en dat in één oogopslag voldoet aan dat sociaal-ruimtelijk wensbeeld.

Advies:

Het Stationsplein is begin en einde van wat inwoners en passanten in Hilversum als de sfeer van de binnenstad kunnen herkennen: mediastad, architectuurstad en stad in Gooiland. Dat vergt een ruimtelijk ontwerp dat de veelheid aan noodzakelijke functies een logische plek geeft maar dat ook beantwoordt aan een intieme pleinbeleving. De functionele analyse in de visie is volledig en degelijk, maar het ruimtelijk resultaat van alle gesitueerde voorzieningen levert een gefragmenteerd stedelijk beeld op. Een pleinwand die de pleinruimte markeert en proportioneert ontbreekt; er zijn drie bouwlichamen die qua massa sterk van elkaar gescheiden zijn door routes, daar waar ze juist door eenheid en verwantschap samen als pleinwand zouden kunnen functioneren. Diversiteit is hier een misplaatst doel. De bouwvolumes zijn opgetrokken op 'restkavels', samenhang ontbreekt totaal. De functionele analyse is zeer goed bruikbaar voor een welgekozen (stedenbouwkundig georiënteerde) ontwerper die door onconventionele ingrepen hier de cohesie aanbrengt die nog gemist wordt.

Hier kan één ruimtelijk concept rust en overzicht brengen. Volg een beproefd recept van Berlage (*monumentaal van opzet, schilderachtig in detail*); vgl. zijn Mercatorplein in Amsterdam: een voorbeeld van eenheid in verscheidenheid. Een tendens om speels, gevarieerd en pandsgewijze naar diversiteit de streven werkt hier averechts. NB. ARK beveelt bewust één geselecteerde ontwerper aan.

De verdiepte ligging van het autoverkeer levert een structurele verbetering op en wordt hier sterk gesteund. De zichtlijnen richting bestaande verbindingen zijn wel erg haaks getrokken, zodat onhanteerbare scherpe hoeken in de bouwblokken ontstaan die wezensvreemd zijn voor de typologie van de Hilversumse bouwblokken. Zoek in de belijning van de verbindende bouwelementen – getekend met meer souplesse – rustiger begrenzingen op. Geef structurerend groen de ruimte om een bijdrage te leveren aan de menselijke maat van het Stationsplein.

Aan de noordzijde van het spoor kan - boven de reeds aangeplante boompertjes - de door OKRA ingetekende bomensingel als randversterking van de schelp ook een effect van beslotenheid teweegbrengen.

[ARK: Fons Asselbergs, Hans Ruijssenaars, Stef Veldhuizen]